

KARTA KURSU

Nazwa	Warsztat badacza – badania jakościowe
Nazwa w j. ang.	Qualitative Research in Sociology

Koordynator	Dr Anna Fiń	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	Dr Anna Fiń

Opis kursu (cele kształcenia):

Anthony Giddens w książce „Socjologia” stwierdził, że „*zadaniem badania socjologicznego jest wyjście poza powierzchowne rozumienie zwykłego życia*”. Szczególną rolę w tym względzie przypisuje się badaniom jakościowym. Badania jakościowe, których podstawowym celem jest „*osiągnięcie autentycznego zrozumienia ludzkich doświadczeń*”, są obecnie potężną metodą zdobywania wiedzy na temat człowieka i jego zachowania. Pozwalają one bowiem na szczególny wgląd w świat życia badanych i co za tym idzie na wnikliwą (bardziej pogłębioną) analizę. Celem kursu jest nie tylko dostarczenie wiedzy o specyfice badań jakościowych, ale również przekazanie praktycznych wskazówek na temat sztuki budowania narzędzi badawczych i prowadzenia badań jakościowych. Zajęcia mają charakter warsztatowy, a ich celem jest nabycie przez studentów podstawowych, praktycznych umiejętności w zakresie realizacji badań jakościowych.

Warunki wstępne:

Wiedza	Znajomość metod i technik badań społecznych
Umiejętności	
Kursy	Zaliczone kursy: Metody badań społecznych

Efekty uczenia się:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: student wie na czym polega specyfika badań jakościowych	K_W01, K_W04
	W02: student zna techniki badań jakościowych i wie którą techniką posłużyć się planując badanie	K_W01, K_W04
	W03: student wie jak prowadzić badania przy wykorzystaniu metod jakościowych	K_W01, K_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: student potrafi skonstruować scenariusz wywiadu indywidualnego oraz grupowego	K_U01,
	U02: student posiada umiejętność prowadzenia wywiadów indywidualnych i grupowych	K_U02, K_U03,
	U03: student potrafi dokonać analizy materiału empirycznego zdobytego przy wykorzystaniu metod badań jakościowych	K_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: student potrafi zbudować odpowiednią relację z badanym/badanymi	K_K02,
	K02: student potrafi współpracować z innymi osobami przy realizacji zadań projektowych w kilkusobowej grupie	K_K03,
	K03: student posiada umiejętność słuchania i zadawania pytań	K_K04

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin				15										

Opis metod prowadzenia zajęć:

Zajęcia mają charakter warsztatów, trwających 15 godzin dydaktycznych. W trakcie ich trwania studenci zapoznają się z literaturą dającą praktyczne wskazówki dotyczące realizacji badań jakościowych. Oprócz tego wykorzystane zostaną następujące metody dydaktyczne: case studies; praca grupowa; omawianie rezultatów pracy grupowej; dyskusje wokół tzw. „trudnych sytuacji” w prowadzeniu wywiadów indywidualnych i grupowych; ćwiczenia z zakresu technik projekcyjnych i technik wspomagających

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X				X			X
W04						X				X			X
U01					X	X				X			X
U02					X	X				X			X
U03					X	X				X			X
U06					X	X				X			X
K02						X							X
K03						X							X
K04						X							X

Kryteria oceny	<p>Na końcową ocenę składają się:</p> <p>20% - obecność na zajęciach</p> <p>20% - aktywność na warsztatach</p> <p>60% - realizacja wywiadu pogłębionego wraz ze sporządzoną transkrypcją</p>
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

- 1. Badania jakościowe i ich specyfika:** cele badań jakościowych, mocne i słabe strony badań jakościowych; rodzaje badań jakościowych (FGI, IDI, etnografia, metoda biograficzna, triady, diady, IDI online); etyka w badaniach jakościowych i rola badacza jakościowego
- 2. Planowanie badań jakościowych: wskazówki praktyczne:** wybór techniki i planowanie wywiadu (indywidualny czy grupowy); dobór próby i rekrutacja; praca nad scenariuszem wywiadu (techniki wspomagające, techniki projekcyjne)
- 3. Sztuka prowadzenia wywiadu:** zasady prowadzenia wywiadu, zasady zadawania pytań i ich kolejność, relacja moderator-respondent, cechy dobrego moderatora i trudności pracy moderatora (o czym moderator powinien pamiętać?), najczęstsze błędy popełniane w trakcie prowadzenia wywiadów
- 4. Sztuka prowadzenia wywiadu w praktyce:** samodzielna realizacja wywiadów przez studentów; omawianie refleksji i problemów związanych z rolą moderatora; sformułowanie „dobrych praktyk” w zakresie prowadzenia wywiadów
- 5. Analiza i interpretacja wyników badań:** przygotowanie transkrypcji; kodowanie; zasady i praktyczne wskazówki analizy i interpretacji wyników badań

Wykaz literatury podstawowej:

- M. Hammersley, P. Atkinson, Metody badań terenowych, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000
- D. Jemielniak, Badania jakościowe: podejścia i teorie, tom 1, PWN, Warszawa 2012
- D. Jemielniak, Badania jakościowe: metody i narzędzia, tom 2, PWN, Warszawa 2012
- D. Silverman, Interpretacja danych jakościowych. Metody analizy tekstu, rozmowy i interakcji, PWN, Warszawa 2009
- M. Grabowska, Wywiad w badaniu zjawisk trudnych. Przypadek polskiej religijności. W: Sułek A., Nowak K., Wyka A. (red.), Poza granicami socjologii ankietowej, PTP, Warszawa 1989, s. 142- 166

Wykaz literatury uzupełniającej:

- G. Babiński, Metodologia a rzeczywistość społeczna. Dylematy badań etnicznych, Nomos, Kraków 2004
- M. Banks, Materiały wizualne w badaniach jakościowych, PWN, Warszawa 2009
- D. Silverman, Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2009
- U. Flick, Projektowanie badania jakościowego, PWN, Warszawa 2013
- S. Kvale, Prowadzenie wywiadów, PWN, Warszawa 2013
- D. Maison, Jakościowe metody badań marketingowych, PWN, Warszawa 2010
- D. Maison, Zogniskowane wywiady grupowe. Jakościowa metoda badań marketingowych, PWN, Warszawa 2000

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia stacjonarne**:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2